

SKRBIMO ZA POREČJE MURE

**Kako bomo poskrbeli za
porečje reke Mure?**

Predstavitev Načrta upravljanja voda 2009-2015

BREZ VODE NAS NI

Voda je eden osnovnih pogojev za življenje. Tako v okolju kot tudi v človeku omogoča toliko procesov, da si brez nje enostavno ni mogoče predstavljati življenja.

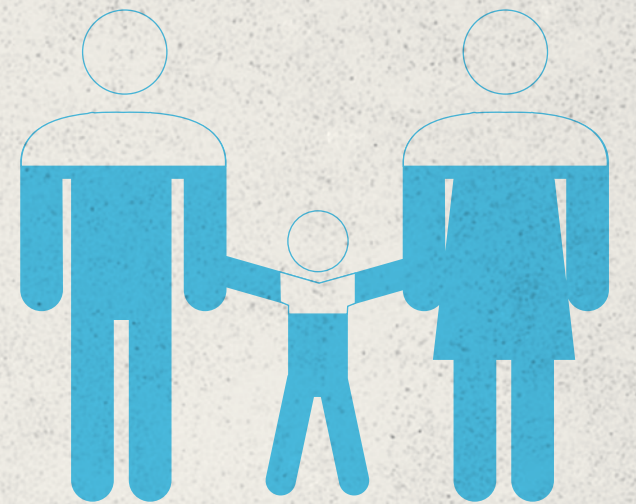
Voda je, čeprav brez barve in vonja ter navidezno povsod dostopna, ena najbolj pomembnih strateških dobrin vsake države, vsakega naselja, vsake družine in vsakega človeka. Z vodo moramo ravnati na način, ki bo tudi prihodnjim rodovom omogočil zadostne količine in njeno ustrezno kakovost.

Tudi naše telo je nekakšna velika vreča vode, saj skoraj 70 % telesne teže človeka predstavlja voda, v kateri neprestano potekajo življenjski procesi. Voda uravnava telesno temperaturo, preko krvi oskrbuje celice s hranili in kisikom ter odplavlja odpadne snovi. Podobno je tudi povsod okrog nas, v prostoru, v katerem delamo oziroma živimo. Voda je tista, ki nam omogoča živeti ter delati, in je tista, ki najbolj pomembno vpliva na kakovost našega življenja.

A vendar skoraj vsaka dejavnost, v katero smo čez dan vključeni, na različne načine slabša bodisi kakovost vode bodisi znižuje raven njene razpoložljivosti. Pomanjkanje vode pomeni suše in lakoto, preveč vode pomeni poplave ter škode. Onesnažena voda pomeni finančne stroške in zdravstvene težave. Vodo potrebujemo v zadostnih količinah in primerne kakovosti.

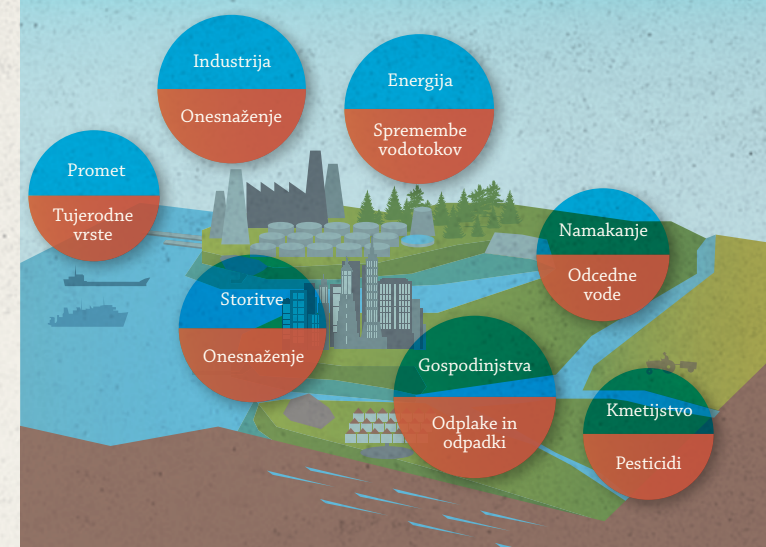
Ker vodni viri niso neomejeni, moramo z njimi ravnati skrbno, celovito in trajnostno.

Vode okrog nas in pod tlemi, na katerih stojimo, sodijo med tako imenovane obnovljive naravne vire. Če želimo v Sloveniji ta življenjski vir ohraniti v dobrem stanju, moramo biti pozorni na vse dejavnosti, ki slabšajo stanje voda. Moramo biti odločni in v primeru težav ukrepati zgodaj, nenehno ter učinkovito, predvsem pa začeti dolgoročno načrtovati vse naše korake, ukrepe in dejavnosti, katerih namen je varovanje naše ključne strateške dobrine – virov dobre vode.

Do 70 % telesa človeka predstavlja voda

75 % teže mišic predstavlja voda, kri vsebuje skoraj 70 % vode, telesne maščobe 10 % vode in tudi kosti kar 22 % vode.

Voda je strateška dobrina

Vodo potrebujemo v zadostnih količinah in primerne kakovosti. Ker vodni viri niso neomejeni, moramo z njimi ravnati skrbno, celovito in trajnostno.

Izdajatelj:
Ministrstvo za okolje in prostor RS, 2010
Naklada:
4000 izvodov

Ministrstvo za okolje in prostor
www.skrbimozavode.si

Ministrstvo za okolje in prostor - Agencija RS za okolje
www.arso.gov.si

Inštitut za vode RS
www.izvrs.si

Geološki zavod RS
www.geo-zs.si

Morska biološka postaja NIB
www.mbss.org

Inšpektorat RS za okolje
www.iop.gov.si

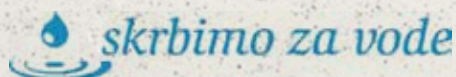
MURA
Območna enota Murska Sobota
Kardoševa 2, 9000 Murska Sobota
Vodja - Romana Šumak
T: 02/512 49 00
F: 02/512 49 14
E: irsop.oe-ms@gov.si

Vsebinska obdelava in ureditev besedil: Rdeči oblak
Oblikovanje: Bergla
Fotografije: Milan Vogrin, Hrvoje Oršanič, Marjan Šenica, Albert Kolar, Bojan Žnidaršič
Priprava strokovnih gradiv: MOP, ARSO, IZVRS, GEO-ZS, NIB-MBP
Vodja projekta: Irena Rejec Brancelj (MOP)
Tisk: Medium, Žirovnica

Publikacija je tiskana na 100 % recikliranem papirju.
Prispevajte k ločenemu zbiranju odpadkov in jo po branju odvrzite v zabojnik za papir.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

NAŠ NAČRT ZA PRIHODNOST

Načrt upravljanja voda je pomemben nacionalni dokument, s katerim je Slovenija opredelila svoja ravnanja, da bi do leta 2015 dosegla dobro stanje voda. Načrt zahteva vzajemno in usklajeno sodelovanje prav vseh v Sloveniji, v tem smislu pa bo neprecenljivega pomena tudi vaša osebna vloga.

Vse države članice Evropske unije so po letu 2000 začele celovito upravljati s svojimi vodnimi viri. S tem namenom so pripravile nacionalne Načrte upravljanja voda, ki sledijo skupni evropski vodni politiki, zagotavljajo varstvo in trajnostno rabo voda ter se posodablajo vsakih 6 let.

Načrt upravljanja voda vselej zajema celotno povodje ali porečje, opiše njegove značilnosti, obravnava prisotne dejavnosti, analizira obremenitve, podaja ugotovitve rednega spremljanja stanja voda, opredeli cilje in potrebne ukrepe za njihovo doseganje ter potrebna finančna sredstva. Glede na danosti slovenskega ozemlja, kjer so vsa naša glavna porečja čezmejna, je načrtovanje usklajeno tudi s sosednjimi državami.

Ključne teme Načrta upravljanja voda so kakovost voda, varnost pred vodami in raba voda. Gre namreč za področja, kjer se srečujejo različna, tudi nasprotujoča si, zanimanja med razvojem in varovanjem virov – med rabo razpoložljivega prostora ter ohranjanjem vodnih površin, med izpuščanjem odpadnih vod in ohranjanjem kakovosti vodotoka, med intenzivnim kmetovanjem ter ohranjanjem zadostnih količin pitne vode.

Zaradi usklajevanja množice deležnikov s tako različnimi zanimanji smo pri oblikovanju Načrta upravljanja z vodami soočeni s številnimi nerešenimi razvojnimi težavami. V Sloveniji bomo pri zagotavljanju virov vode za prihodnost lahko uspešni le, če se bomo znali dogovoriti in uskladiti pri varovanju naših vodnih virov. Odgovorne ustanove in službe bodo morale biti učinkovite, podjetja ter posamezniki pa dogovorni.

POREČJE: območje, s katerega ves površinski odtok skozi vrsto potokov, rek ali jezer teče v določen vodotok. **POVODJE:** območje, s katerega ves površinski odtok teče preko zaporedja potokov, rek ali jezer v morje. **VODNO OBMOČJE:** glavna enota upravljanja povodij. **VODNO TELO:** pomemben in razpoznaven del površinske ali podzemne vode. **MOČNO PREOBLIKOVANO VODNO TELO:** zaradi fizičnih sprememb znatno spremenjen del površinske vode. **DOBRO STANJE VODE:** ekološko, kemijsko in količinsko stanje je najmanj dobro. **DOBER EKOLOŠKI POTENCIAL:** vsaj dobro stanje močno preoblikovanega ali umetnega vodnega telesa.

Povodja in porečja Slovenije

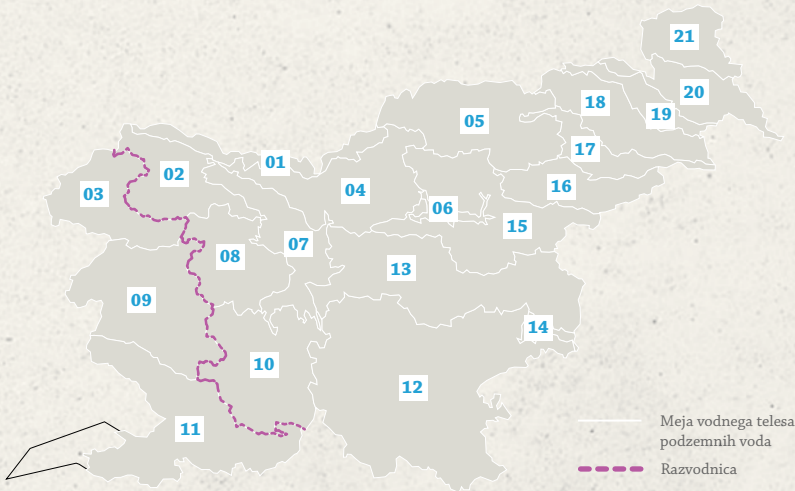
- Vodotoki
- Morje
- Mokrišča
- Razvodnica med povodjema Črnega in Jadranskega morja
- Meje med povodji in porečji

Za izvajanje upravljanja z vodami so odgovorne državne in lokalne službe ter ustanove, ki sodijo med nosilce urejanja prostora v državi. Skrb za vode pa je usklajena tudi na evropski ravni, preko katere naša država skrbi za skupne načrte upravljanja voda, za usklajevanje ter prenos znanja, izkušenj in tehnologij.

Moja reka jutri

- Na porečju Mure bomo poskrbeli za:
- > **zagotavljanje čiste pitne vode;**
 - > **obnovitev kakovosti voda;**
 - > **čiščenje komunalne odpadne vode;**
 - > **določitev stvarne cene za rabo voda;**
 - > **zmanjšanje onesnaževanja z nitrati iz kmetijstva in zmanjšanje izpustov iz industrije;**
 - > **varstvo kopalnih voda.**

Vodna telesa podzemnih voda Slovenije

01	Karavanke	11	Obala in Kras z Brkini
02	Julijske Alpe v porečju Save	12	Dolenjski Kras
03	Julijske Alpe v porečju Soče	13	Posavsko hribovje do osrednje Sotle
04	Kamniško-Savinjske Alpe	14	Krška kotlina
05	Vzhodne Alpe	15	Spodnji del Savinje do Sotle
06	Savinjska kotlina	16	Haloze in Dravinjske gorice
07	Savska kotlina in Ljubljansko Barje	17	Dravska kotlina
08	Cerkljansko, Škofjeloško in Polhograjsko hribovje	18	Zahodne Slovenske gorice
09	Goriška brda in Trnovsko-Banjška planota	19	Vzhodne Slovenske gorice
10	Kraška Ljubljana	20	Murska kotlina
		21	Goričko

VODA MOJEGA ŽIVLJENJA

Porečje Mure s površino 1.389 km² zavzema 8 % celotnega vodnega območja Donave oziroma 7 % vseh porečij in povodij v Sloveniji. Dolžina vseh vodotokov na porečju Mure meri 2.612 km oziroma 9 % dolžine vseh vodotokov v Sloveniji. V primerjavi z drugimi porečji ter povodji je gostota rečne mreže na porečju Mure precej visoka, saj znaša 2 km/km². Večjo gostoto ima le še porečje Drave.

Mura izvira v Avstriji, in sicer na območju Alp v Radstadt-skih turah, kjer se poleti talijo snežišča in ledeniki. Največ vode ima zato maja in junija, najmanj pa pozimi. Glede na količine vode je Mura zelo ugodna za hidroenergetsko izrabo.

Več kot dve tretjini porečja Mure zavzemajo kmetijske površine, skoraj tretjino pa gozdovi. Največje urbano območje je Murska Sobota z 20.266 prebivalci. Na porečju Mure sicer prebiva 128.984 prebivalcev, kar znaša 6 % vsega prebivalstva v Sloveniji.

V porečju Mure so 4 mokrišča, ki predstavljajo ekosisteme, pomembne za kroženje vode, biotsko raznovrstnost, hrano in pitno vodo, kmetijske, rekreacijske ter kulturne dejavnosti.

V porečju Mure je 14 vodnih teles površinskih voda. Od tega je 12 naravnih, 2 sta kandidata za močno preoblikovani vodni telesi, umetnih vodnih teles pa v porečju Mure ni. Na tem območju so tudi 3 vodna telesa podzemnih voda: Vzhodne Slovenske gorice, Murska kotlina in Goričko.

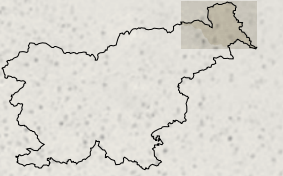
Skrbimo za porečje Mure

POREČJE MURE

- > **Najvišji izvir: 371 m (Sv. Anton na Goričkem nad Mačkovci)**
- > **Največji pretok: 1351 m³/s (2005)**
- > **Največja poplava: 2005**
- > **Najdaljša reka v porečju: Mura, 95 km**
- > **Najbolj suho leto na vodotoku: Mura, Gornja Radgona (1947)**
- > **Največje nahajališče podtalnice: Mursko polje, debelina vodonosnika 5-10 m, izdatnost 600 l/s**
- > **Najbolj ohranjen vodotok: Mura (Ceršak-Petanjci)**
- > **Najslabše ohranjen vodotok: Kobiljanski potok — državna meja (Ledava) in Kobiljanski potok — povirje**
- > **Najpomembnejše vrtine termalne vode: Murska Sobota (50 l/s, temperatura 50 °C), Moravske Toplice (40 l/s, 60-70 °C)**
- > **Najpomembnejše vrtine mineralne vode: Radenci**
- > **Voda iz porečja zalaga prebivalce: Gornje Radgone, Murske Sobote, Ljutomera, Lendave in drugih naselij**

MURA NAS POGANJA

V primerjavi z drugimi državami sveta je Slovenija nadpovprečno vodnata, vendar neenakomerna razporejenost padavin in raznolikost odtočnih razmer na vodnem območju Donave pogojujeta različno razpoložljivost vode za rabo – tako za oskrbo prebivalcev z vodo kot tudi za druge rabe. Predpisi s področja voda določajo merila, pogoje in način rabe ter tudi izhodišča za določanje cene vode.

Vsako lahko rabi vodno ali morsko dobro, če s takšno rabo le neznatno vpliva na količino ter kakovost oziroma splošno stanje voda, in če s tem ne omejuje ali onemogoča enakih pravic drugih ter izvajanje vodnih pravic. Vsaka raba, ki presega meje splošne rabe, zahteva pridobitev vodnega dovoljenja ali koncesije. Na porečju Mure je skupaj 76 odvzemov, največ za zalivanje (20) in vodooskrbo (19). Sledita še odvzema vode za ogrevanje (11) ter tehnološke namene (10).

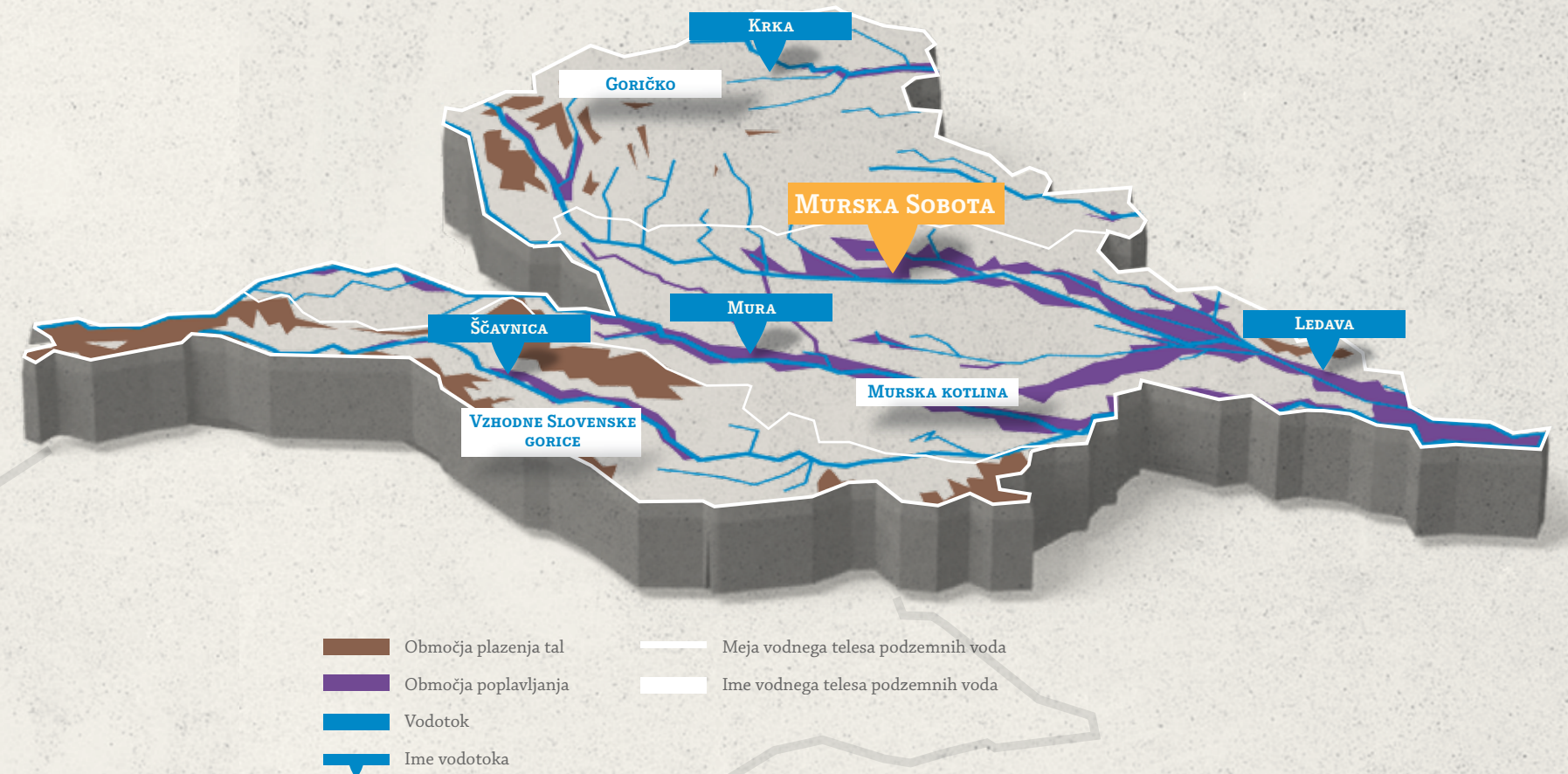
KMETIJSTVO

Z regulacijami Mure in Ledave smo pridobili zemljišča za velika sklenjena ter plodna polja – danes Murska ravan velja za žitnico Slovenije. Tu pridelamo tretjino pšenice, nekoliko manj koruze in desetino vsega krompirja. Napredovala je tudi pridelava krmnih rastlin, pomembnih za prašičerjevo, ki prispeva tretjino slovenske prireje. Pomembni sta še mlečna živinoreja in perutninarstvo. Na teh osnovah se je razvila živilskopredelovalna industrija. 20 odvzemov vode je v porečju Mure vezanih na zalivanje, tako da potrebe po vodi v zadnjih letih zopet naraščajo.

OSKRBA S PITNO VODO

Na vodooskrbni sistem je priključenih 80 % prebivalcev, najpomembnejši vodni vir pa je podzemna voda Murskega polja. Celovito oskrbo s pitno vodo in pomurske vodne vire ogroža pomanjkanje urejenih javnih vodovodnih sistemov v nekaterih pomurskih občinah, predvsem na območju Goričkega. Pomembno je tudi zagotavljanje zadostnih količin pitne vode in ustrezne kakovosti vode – zlasti na Apaškem polju ter delu Prekmurskega polja, kjer so povišane vsebnosti nitrata in pesticidov, v manjših ter manj zavarovanih zajetjih pa tudi neustrezna mikrobiološka kakovost. Delež izgub v vodooskrbnem sistemu je večji od slovenskega povprečja, saj znaša 30 %. Poraba vode na prebivalca je v porečju Mure najnižja v Sloveniji. Za to območje je bil sprejet prednostni projekt ureditve oskrbe s pitno vodo. Do leta 2013 načrtujemo dograditev regionalnih vodovodov in zagotovitev zadostnih količin kakovostne pitne vode. Vode je na tem območju po ocenah dovolj.

OBMOČJA POPLAVLJANJA IN PLAZENJA TAL V POREČJU MURE

POMEN ZA HIDROENERGETSKO RABO

Vodno moč Mure so nekdanje izrabljali plavajoči mlini in mlini na ladjah, ki so bili primerni za nižinsko reko s pogostimi poplavami, spreminjanjem toka ter prenašanjem gradiva. Edini še ohranjen in delujoč plavajoči mlin je Babičev mlin pri Veržeju. Prvi načrt za gradnjo hidroelektrarne je bil pripravljen že med 1. svetovno vojno. Leta 2005 je bila izdana koncesija za rabo vode za proizvodnjo električne energije na delu vodnega telesa reke Mure od Sladkega Vrha do Veržeja. Po koncesiji je predvidena izgradnja osmih hidroelektrarn: Sladki Vrh, Cmurek, Konjišče, Apače, Radgona, Radenci, Hrastje in Veržej.

TURIZEM

Zdravilišče v Radencih sloni na mineralni vodi iz vrtin. Toplice so v Moravcih in Lendavi, termalna kopališča pa še v Banovcih ter Murski Soboti. Celotno območje ima velik turistični potencial. Posebna doživetja poleg lepot narav-

nega okolja ter pestrosti številnih redkih rastlin in živali predstavljajo stari običaji, navade in obiski tradicionalnih prireditev ob reki Muri. V obdobju med majem in oktobrom je Mura zelo priljubljena za plovbo z različnimi plovili, kot so kanuji, lesene ladje, kajaki ter gumijasti čolni.

OBMOČJA NARAVNE IN KULTURNE DEDIŠČINE

Tretjino porečja Mure zavzema zavarovano območje Krajinskega parka Goričko s površino 462 km², ki sovpada z območjem Nature 2000. Ta posebna varstvena območja se nahajajo tudi v ravninskem toku Mure, nižinskem gozdu Dobrovniškega Dolinskega, v manjši meri pa tudi pri Borecih in v Radgonsko-Kapelskih gorah. Ob Muri se je ohranil gozd z vrbami, črnimi jelšami, topoli, hrastom dobom in belim gabrom. Tukaj so tudi številna območja kulturne dediščine in izjemnih krajin.

TUKAJ SMO

POVRŠINSKE VODE

Obremenjenost slovenskih voda z nevarnimi oziroma prednostnimi snovmi je majhna. Tudi na vseh 14 vodnih telesih površinskih voda v porečju Mure je določeno dobro kemijsko stanje. Po pregledu kakovosti in sestave bioloških združb se le tri vodna telesa uvrščajo v razred dobrega ekološkega stanja, 7 od 12 vodnih teles površinskih voda se uvršča v zmerno stanje, obe vodni telesi Kobiljanskega potoka pa sta uvrščeni v slabo ekološko stanje.

PODZEMNE VODE

Slabo kemijsko stanje je določeno za telesi podzemne vode, Mursko kotlino in Vzhodne Slovenske gorice. V največji meri je onesnaženje medzrnskih vodonosnikov Murske kotline z nitrati prisotno na Apaškem polju ter v osrednjem delu Prekmurskega polja. Na Lipovcih, kjer že vrsto let beležimo najvišje vsebnosti nitrata v Sloveniji, vrednosti onesnaževala padajo. Tudi vsebnost atrazina in desetil-atrazina se je v Murski kotlini močno znižala. V osrednjem delu Murske kotline že več let ugotavljamo močnejše lokalno onesnaženje s kloriranimi organskimi topili. Na merilnem mestu Rakičan so močno povišane vsebnosti tetrakloroetena in trikloroetena, kar je posledica industrijske dejavnosti gorvodno od merilnega mesta. Znotraj vodnega telesa v vzhodnem delu Slovenskih goric so bile na merilnih mestih v Lokavcu (Rajšpov izvir) in na črpališču pitne vode v Lukavcih povišane vrednosti atrazina ter desetil-atrazina.

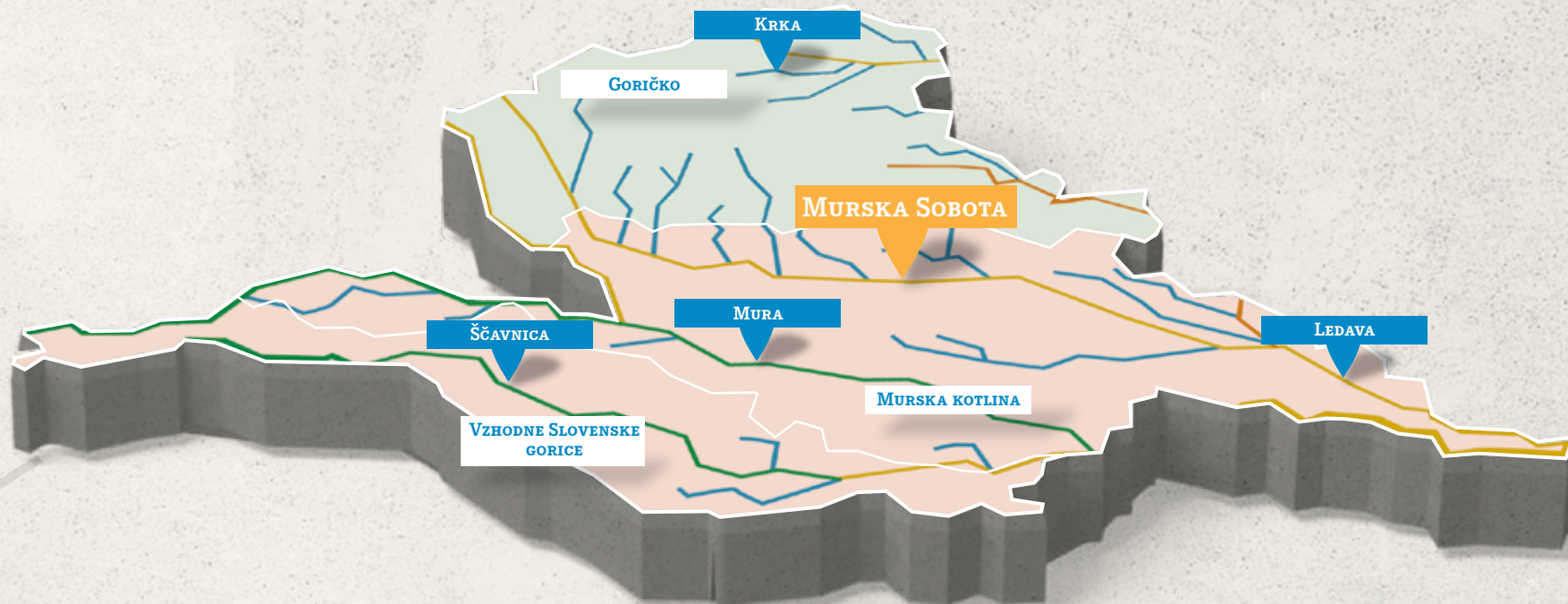
V letu 2008 je bilo v porečju Mure 46 milijonov m³ oziroma 350 m³ na prebivalca razpoložljivih količin podzemne vode, odvzete količine pa so predstavljale 25 % skupnih razpoložljivih količin podzemne vode. Najmanjše odvzete količine podzemne vode izkazuje vodno telo Goričkega (4 %), največje pa vodno telo vzhodnih Slovenskih goric (38 %).

OBMOČJA S POSEBNIMI ZAHTEVAMI VAROVANJA

Rezultati rednega spremljanja vodnega okolja kažejo izpolnjevanje predpisanih zahtev za življenje sladkovodnih vrst rib na edinem ciprinidnem odseku.

Kopalne vode in površinski viri oskrbe s pitno vodo niso določeni.

OCENA STANJA VODA POREČJA MURE (2006-2008)

Ekološko stanje površinskih voda

- Zelo dobro
- Dobro
- Zmerno

- Slabo
- Zelo slabo
- Močno preoblikovano ali umetno vodno telo

Kemijsko stanje stanje podzemnih voda

- Dobro
- Slabo

- Meja vodnega telesa podzemnih voda
- Ime vodnega telesa podzemnih voda
- Ime vodotoka

NAŠI KLJUČNI IZZIVI

ONESNAŽEVANJE ZARADI KMETIJSTVA

V porečju Mure je vzrok za slabo kakovost voda predvsem kmetijstvo. Eno vodno telo površinskih voda je v slabem stanju zaradi onesnaževanja s hranili (najpogostejše z nitrati). Tri vodna telesa površinskih voda so v slabem stanju zaradi onesnaževanja s sredstvi za varstvo rastlin (metolaklor). V slabem stanju je tudi podzemno vodno telo Murske kotline, in sicer zaradi nitrata ter ostankov sredstev za varstvo rastlin (atrazin in desetil-atrazin).

PRITISKI ZARADI POSELITVE

Komunalna odpadna voda, ki se zbira v sistemih javne kanalizacije, je lahko mešanica voda iz gospodinjstev (npr. kopeli ali odpadne vode in odpadki iz stranišč), industrije (industrijska odpadna voda) ter vode, ki nastane z odtokom s streh, cest ali drugih utrjenih površin. V takšni odpadni vodi so prisotna biološko razgradljiva onesnaževala in tudi nevarne snovi. V porečju Mure je na sistem javne kanalizacije priključenih le 37 % prebivalcev. Od tega se na 76 % čistilnih naprav izvaja terciarna stopnja in na 24 % sekundarna stopnja čiščenja komunalnih odpadnih voda. Naselja ali deli naselij, katerih komunalne odpadne vode se ne odvajajo oziroma čistijo na čistilni napravi, lahko z neprečiščenimi odpadnimi vodami onesnažijo površinske vode.

VPLIVI INDUSTRIJE

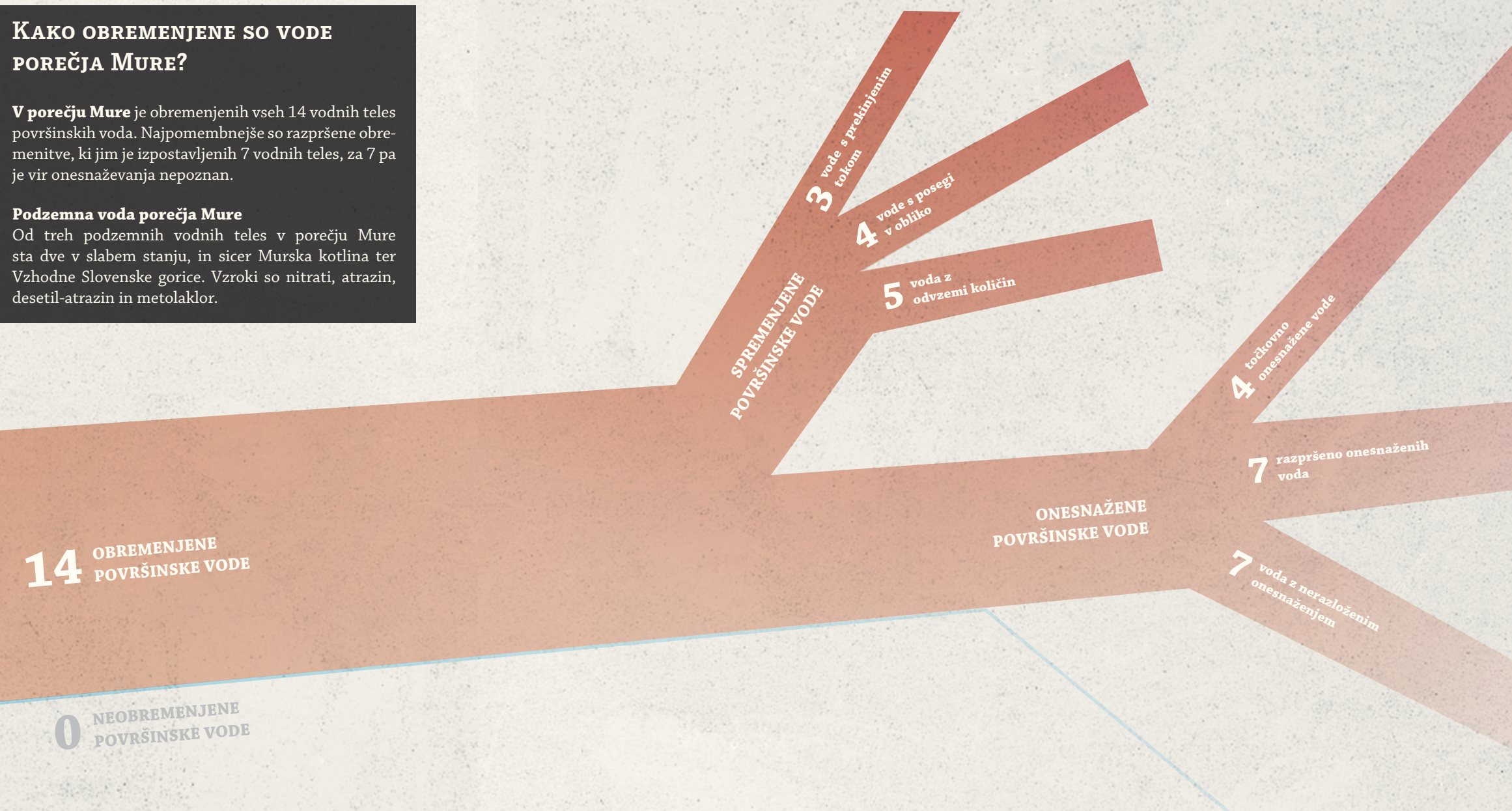
Proizvodne in storitvene dejavnosti iz industrijskih naprav odvajajo odpadne vode ter izpuščajo določene snovi. K onesnaževanju voda veliko prispevajo tudi prebivalci s svojim vsakodnevnim načinom življenja (npr. z uporabo nevarnih snovi v kmetijstvu, uporabo kemikalij v gospodinjstvu in s prometom). Izpusti se lahko končajo neposredno v površinski vodi ali javni kanalizaciji, ki se ponekod zaključijo s komunalno čistilno napravo,

KAKO OBREMENJENE SO VODE POREČJA MURE?

V **porečju Mure** je obremenjenih vseh 14 vodnih teles površinskih voda. Najpomembnejše so razpršene obremenitve, ki jim je izpostavljenih 7 vodnih teles, za 7 pa je vir onesnaževanja nepoznan.

Podzemna voda porečja Mure

Od treh podzemnih vodnih teles v porečju Mure sta dve v slabem stanju, in sicer Murska kotlina ter Vzhodne Slovenske gorice. Vzroki so nitrati, atrazin, desetil-atrazin in metolaklor.

drugod pa ne. Izjemoma se industrijske odpadne vode lahko odvajajo tudi posredno v podzemne vode.

V porečju Mure je 47 obratov s 74 iztoki in skoraj polovica (31) se jih odvaja neposredno v okolje ali javno kanalizacijo, ki se ne zaključijo s komunalno čistilno napravo. Med njimi pa je desetina iztokov s prednostnimi snovmi in prednostno nevarnimi snovmi. V porečju Mure po letnih količinah izpusta prednjači nikelj.

HIDROMORFOLOŠKE SPREMEMBE

Pomembne obremenitve na glavnem vodotoku porečja Mure povzročajo izpuščanje odpadne vode, zadrževanje vode, razporejanje visokih voda, osuševanje zemljišč,

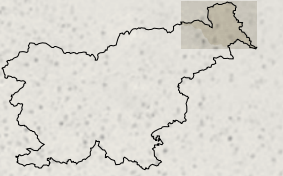
in druge ureditve ter raba obrežnega pasu. Najpogostejša hidromorfološka obremenitev na porečju Mure je osuševanje zemljišč.

BIOLOŠKE OBREMENITVE

Biološke obremenitve lahko neposredno vplivajo na vodne organizme, njihovo kakovost in številčnost. Najpogostejše je to vnos tujerodnih vrst, ki za hrano ter življenjski prostor tekmujejo z domačimi vrstami. V porečju Mure je prisotnih 9 tujerodnih vrst rib: srebrni koreselj ali babuška, beli amur, psevdorazbora, sivi ali pisani tolstolobik, srebrni ali beli tolstolobik, ameriški somič, sončni ostrž, afriški som in šarenka ali amerikanka.

Skrbimo za porečje Mure

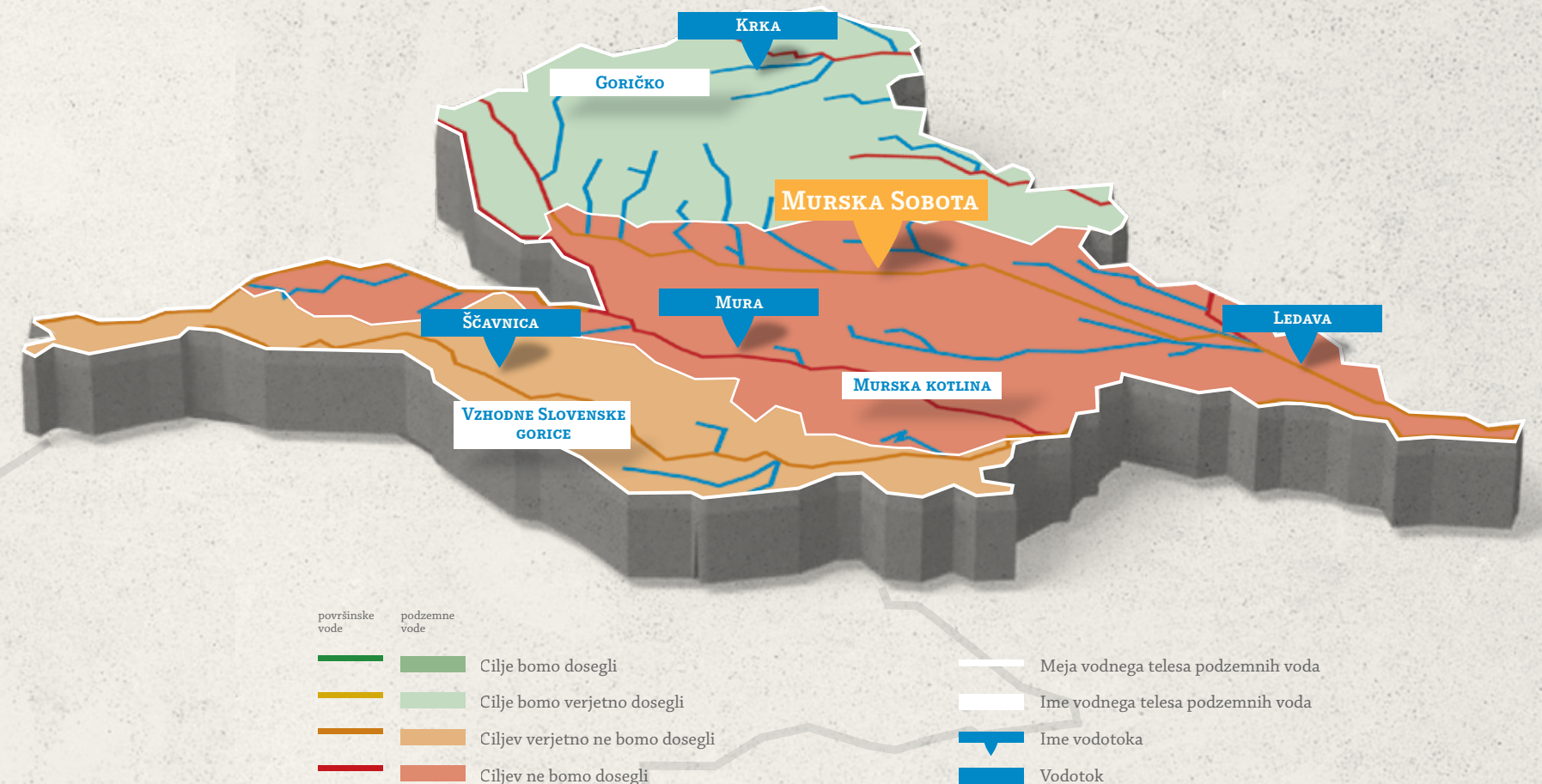

TAKO BOMO UKREPALI

Izvajanje Načrta upravljanja voda temelji na nosilcih urejanja prostora. To so ministrstva, organi lokalnih skupnosti, izvajalci javnih služb ter nosilci javnih pooblastil, ki sodelujejo v postopku priprave prostorskih aktov. Skrb za vode pa zahteva tudi večjo udeležbo državljanov, zainteresiranih javnosti in nevladnih organizacij. Za varovanje vodnih virov, ohranjanje ter izboljševanje kakovosti vode smo ključni člen ljudje s svojim obnašanjem.

OCENA VERJETNOSTI DOSEGANJA OKOLJSKIH CILJEV NA VODNIH TELESNIH POVRŠINSKIH IN PODZEMNIH VODA (2015)

Smer dobre vode

Predstavitev ukrepov, ki jih na porečju Mure predvideva Načrt upravljanja voda:

- > prebivalce porečja bomo obveščali in osveščali;
- > poostri bomo nadzor nad kmetijskimi onesnaževalci in uvajali dobre kmetijske prakse;
- > izboljšali bomo pravne, upravne in administrativne postopke;
- > odkrivali bomo vire onesnaževanja ter spodbujali uporabo najboljših razpoložljivih tehnologij;
- > poostri bomo nadzor nad izvajanjem zakonskih določil in nad posegi v vodno ter priobalno zemljišče;
- > obnovili bomo rečne koridorje;
- > zasadili bomo avtohtono obrežno vegetacijo;
- > vzpostavili bomo sistematične in tekoče podatkovne baze;
- > bolj natančno bomo preverjali vplive posegov na spremembo stanja voda;
- > izvajali bomo izobraževalne, raziskovalne, razvojne in predstavitvene projekte;
- > odkrivali, spremljali, nadzorovali ter odstranjevali bomo tujerodne vrste;
- > določili bomo prednosti in zaostri pogoje posebne rabe voda;
- > dosledno bomo izvajali načelo "povzročitelj obremenitve plača";
- > vpeljali bomo cenovno spodbujanje gospodarne rabe pitne vode;
- > vzpodbujali bomo gradnjo čistilnih naprav za izpuste iz individualnih hiš in kmetijskih gospodarstev;
- > v urejanje voda bomo vpeljali načelo obvladovanja tveganj ter izdelali načrte zmanjševanja poplavne ogroženosti.

MOJA VLOGA

Naše vodno bogastvo je v tem trenutku še veliko. Ker se njegovega pomena premalo zavedamo in to dobrino premalo odločno varujemo, nas prihodnost lahko sooči najprej z zmanjšanjem, nato pa še s pomanjkanjem potrebnih količin vode v dobrem stanju. Karkoli lahko naredimo, da se nam to ne bi zgodilo, je vredno narediti čim prej.

SODELUJEM

Udeležujem se javnih posvetovanj in razgrnitev občinskih prostorskih načrtov. Opozarjam na morebitna neskladja posegov in dejavnosti na vodnih ter priobalnih zemljiščih, vodovarstvenih območjih, mokriščih in drugih z vodo povezanih območjih. Pozanimam se, ali v našem kraju ustrezno odvajajo in čistijo vode.

VARUJEM

Pomagam skrbeti za lokalne vire, in sicer z obnovitvijo krajevnega vodnjaka ali kala, vzdrževanjem izobraževalne vodne poti, čiščenjem rečnih bregov ter jezerske obale. Če imam dovoljenje za lastno oskrbo z vodo, varujem ta vir. Kadar opazim nenavadne dejavnosti ali izlitje nevarnih snovi, takoj pokličem center za obveščanje na številko 112.

SPREMLJAM

Berem letna poročila o kakovosti pitne vode javnega vodovodnega podjetja v našem kraju. Spoznavam ključne dejavnike, ki ogrožajo dobro stanje voda. Spremljam letna poročila o količinah ter kakovosti voda Ministrstva za okolje in prostor, Agencije RS za okolje.

VARČUJEM

Zapiram pipo in preprečujem tudi najmanjše uhajanje vode. Kopanje nadomestim s prhanjem. S prezračevalniki in omejevalniki pretoka vode lahko zmanjšam porabo tudi za 30 oziroma 40 %. Uporabljam gospodinjske aparate, ki varčujejo z vodo.

NE ONESNAŽUJEM

Uporabljam okolju prijazne gospodinjske aparate in čistilna sredstva. V umivalnik ali stranišče ne mečem kozmetičnih pripomočkov, barv, olj ali nevarnih snovi. Redno praznim greznico. Odpovem se uporabi snovi, ki lahko onesnažijo okoliške potoke in reke. Motorno olje oddajam na bencinskih črpalkah oziroma na mestih za posebne odpadke. Pri uporabi plovil preprečim uhajanje goriva in maziva v reke, jezera ter morje. Upoštevam navodila za ravnanje s snovmi oziroma sredstvi, ki jih uporabljam. Že najmanjši ostanki nevarnih snovi, sprani iz uporabljene embalaže, onesnažijo velike količine površinske ali podzemne vode.

ZMANJŠUJEM

Zmanjšam tlakovane površine v okolici doma in upočasnim odtok padavinske vode. Zmanjšam ali odpravim rabo gnojil in pesticidov za trato ter vrt. Zmanjšam količino smeti.

NAČRT UPRAVLJANJA VODA 2009-2015

skrbimo za vode

WWW.SKRBIMOZAVODE.SI